

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **A. M.**, narozený,
státní příslušnost Republika Uzbekistán,
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým,
sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1,

proti
žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie,**
sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 10. 2020, č. j. CPR-27765-3/ČJ-2020-93010-V238,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo částečně změněno rozhodnutí správního orgánu I. stupně č. j. KRPA-185111-16/ČJ-2020-000022-SV ze dne 16. 7. 2020, jímž bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území

členských států EU v délce 3 roky, tak, že nově byla tato doba stanovena na 30 měsíců a počátek této doby stanoven od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování. Současně podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena doba k vycestování do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Ve zbylé části bylo napadené rozhodnutí potvrzeno.

2. Žalobce uvádí, že bylo zjištěno, že naposledy pobýval na území ČR legálně na podkladě vydané zaměstnanecké karty, jejíž platnost byla ukončena ke dni 28. 11. 2018, což žalobce plně nepochopil a chybně se domníval, že je oprávněn jak k pobytu i provozování výdělečné činnosti, přičemž až v důsledku zahájeného řízení si uvědomil své pochybení a vyjádřil záměr vycestovat do domovského státu, kde pobývá jeho rodina.
3. Žalobce namítá, že napadené rozhodnutí sice moderuje zjevně nepřiměřeně tvrdé rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, ale neposkytuje vyvážený balanc mezi posouzením závažnosti předmětného protiprávního jednání a polehčujícími okolnostmi. Žalobce je názoru, že samotná existence protiprávního stavu není důvodem pro uložení správního vyhoštění, nýbrž toliko základním předpokladem pro tento postup, přičemž při rozhodovacím procesu musí být dle § 174a zákona zvážena celá řada faktorů ovlivňujících přiměřenost rozhodnutí, mezi které se řadí i závažnost protiprávního jednání.
4. Je nepochybné, že je závažnost posuzované věci ovlivněna subjektivní stránkou protiprávního jednání. Není pravdou, že by vůči žalobci nebylo možné postupovat mírnějším způsobem, a stejně tak, že mu bylo správní vyhoštění na dobu 1 roku uloženo na spodní hranici zákonem stanovené sazby, neboť zákon žádnou spodní hranici neuvádí a zmiňuje toliko horní hranici. Z provedeného dokazování vyplynulo, že se žalobce chybně domníval, že na území ČR pobývá oprávněně, a to v důsledku zaměstnanecké karty, která mu ovšem byla ukončena, neboť ve lhůtě 60 dnů od ukončení původního pracovního poměru nepožádal o souhlas se změnou zaměstnavatele. Žalobce se v řízení hájil tím, že byl nedostatečně informován, neboť se nevyzná v právních předpisech a vždy se tak spoléhal na pomoc ze strany svého agenta, a v součinnosti s ním se domníval, že je jeho pobyt oprávněný, a to bez ohledu na to, že již došlo k ukončení pracovního poměru. Žalobce vykonává dělnickou profesi a disponuje toliko základním vzděláním, navíc z domovského státu, lze mu tedy uvěřit, že se skutečně domníval, že pobytové předpisy neporušuje, o čemž také svědčí jeho vyjádření v rámci provedeného výsledku a okolnosti jeho zadržení, kdy nekladal žádný odpor a kontaktu s policejním orgánem se nevyhýbal, neboť byl toho názoru, že v ČR pobývá oprávněně. Žalobce má za to, že uložené správní vyhoštění je nepřiměřeně tvrdým postihem, neboť je možné na žalobce působit mírnějším a výchovnějším způsobem, a sice správním vyhoštěním nepřesahujícím dobu platnosti 1 roku, a to především s ohledem na neúmyslně způsobený protiprávní stav.
5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
6. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
7. Dne 15. 7. 2020 bylo při silniční kontrole zjištěno, že předmětné vozidlo řídí cizinec, na základě předložených dokladů vzniklo podezření, že se žalobce nachází na území ČR neoprávněně. Následně bylo zjištěno, že žalobci byla ukončena zaměstnanecká karta ke dni 29. 11. 2018 a nemá žádné jiné povolení, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR.
8. Při výsledku žalobce uvedl, že do ČR přicestoval v roce 2016, měl pracovní povolení a pracoval jako stavební dělník. V roce 2018 v práci skončil a hledal si jinou. V ČR je nepřetržitě od roku 2016, pouze v roce 2018 (leden až březen) a 2019 (říjen až prosinec) vycestoval zpět do Uzbekistánu za rodinou. Od konce roku 2018 pracoval na různých stavbách. Již nikde ale neměl pracovní smlouvu. Domníval se, že když má průkaz k povolení k pobytu, může pracovat všude. Nevěděl, že po skončení pracovního poměru u prvního zaměstnavatele měl 60 dnů na nalezení nového

zaměstnavatele a žádost o změnu, nebo měl vycestovat. Při vycestování neměl žádné problémy. Agent, který mu vyřizoval pracovní povolení, mu nic takového neřekl, nikdo jej neinformoval ani v práci a ani sám si informace nezjistil. Všude, kde pracoval, vždy stačilo předložit průkaz k povolení k pobytu. Mrzí jej, že porušil právní předpisy. V Uzbekistánu má rodinu, kterou se snaží prací v ČR zabezpečit. V ČR je sám, bydlí s krajany v bytě. Má platný cestovní doklad, pracovní povolení a průkaz k povolení pobytu. O tom, že musí do 60 dnů po skončení pracovního poměru vycestovat, nevěděl, vycestoval ale dvakrát potom. O jinou formu pobytu nežádal. Nepáchal zde žádnou trestnou činnost. Celá jeho rodina žije v Uzbekistánu. Má tam možnost bydlet v domě u rodičů. Žádné překážky vycestování nemá, chce se vrátit ke své rodině, peníze má, v Uzbekistánu mu nic nehrozí.

9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), přičemž při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
10. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, účastníci jeho nařízení nežádali a soud též nepovažoval nařízení jednání za nutné.
11. Jádrem žalobních námitek žalobce je důraz na skutečnost, že jeho neoprávněný pobyt byl správními orgány vyhodnocen neadekvátně, kdy mohlo být zvoleno jiné mírnější a pro žalobce příznivější řešení.
12. K námitce, že napadené rozhodnutí neposkytuje vyvážený balanc mezi posouzením závažnosti předmětného protiprávního jednání a žalobci polehčujícími okolnostmi, kdy se žalobce domnívá, že při rozhodovacím procesu musí být dle § 174a zákona zvážena celá řada faktorů ovlivňujících přiměřenost rozhodnutí, mezi které se řadí i závažnost protiprávního jednání, soud uvádí následující.
13. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí i prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že se oba správní orgány řádně zabývaly tím, zda došlo k naplnění některé ze skutkových podstat § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a zda vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebude pro žalobce představovat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života. K tomu správní orgány uvedly své závěry, dle kterých v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce naplnil skutkovou podstatu dle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, a že s ohledem na veškeré okolnosti posuzovaného případu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, oba přitom vycházely z řádně zjištěného skutkového stavu. Správní orgány obou stupňů vzaly v úvahu všechny skutečnosti zjištěné jak z výpovědi žalobce, tak ze shromážděných podkladů. Při posuzování přiměřenosti přijatého opatření vyšly z kritérií stanovených v § 174a zákona o pobytu cizinců, zhodnotily tak zejména závažnost a druh protiprávního jednání žalobce a s tím související délku jeho pobytu na území, vědomost postupu žalobce a též další aspekty tam uvedené. Konkrétně bylo mimo jiné zohledněno, že žalobce uváděl, že v Uzbekistánu má rodinné zázemí, v ČR nemá naopak vazby žádné. V Uzbekistánu žije celá jeho rodina, má možnost tam bydlet v domě rodičů.
14. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že žalobce pobýval na území ČR na základě povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty s platností od 8. 9. 2018 do 7. 9. 2020. U svého zaměstnavatele podal ke dni 30. 9. 2018 výpověď, následně měl 60 dnů na učinění kroků k zachování platnosti karty nebo mohl alternativně vycestovat. O změnu zaměstnavatele však nepožádal. Na místo toho vykonával další zaměstnání, kde však již neměl uzavřenu pracovní smlouvu, a změnu ani nikde nehlásil. Platnost karty skončila ke dni 29. 11. 2018, čímž byl založen žalobcův neoprávněný pobyt, přičemž neoprávněně žalobce na území ČR pobýval až do 15. 7. 2020. Správní orgán

žalobci vytkl, že je plnoletou a plně způsobilou osobou, měl si proto náležitě ověřit svou pobytovou situaci, a nikoli se pouze spoléhat na sdělení agenta.

15. Žalovaný délku neoprávněného pobytu žalobce vymezenou správním orgánem I stupně korigoval, kdy zohlednil tvrzenou návštěvu žalobce v Uzbekistánu. Žalobce konkrétně uváděl, že do Uzbekistánu vycestoval od října do prosince 2019, žalovaný proto délku neoprávněného pobytu vymezil od 30. 11. 2018 do 30. 9. 2019, a dále od 1. 1. 2020 do 16. 7. 2020.
16. Je na uvážení správního orgánu, jak dlouho dobu s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění v rámci zákonného rozpětí stanoví. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 10 Azs 181/2016 - 41, uvedl, že: „*Otázka stanovení doby, po kterou není umožněn cizinci vstup na území, je plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Závisí-li rozhodnutí správního orgánu na správním uvážení, soudy ve správním soudnictví přezkouvávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem“ (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 - 38). Úkolem soudu tedy není nahradit správní orgán v jeho kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 A 139/2002 - 46).*“
17. Správní orgán I. stupně při stanovení doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států EU, zohlednil délku a závažnost neoprávněného pobytu na území ČR v období od 30. 11. 2018 do 16. 7. 2020, dále zohlednil, že se jednalo o úmyslné a vědomé porušení právních předpisů. Žalovaný tuto dobu s ohledem na nově vymezenou délku neoprávněného pobytu žalobce zkrátil na 30 měsíců s tím, že má za to, že tato doba je adekvátní vzhledem k délce protiprávního jednání v řádu měsíců a jeho závažnosti, jakož i dalších okolností případu, konkrétně, že šlo o první porušení právních předpisů, že žalobce se správním orgánem spolupracoval. Na druhou stranu však žalovaný jako přitěžující okolnost zohlednil, že pokud by žalobce nebyl kontrolován, zřejmě by v protiprávním jednání pokračoval. Navrhovanou dobu v délce 1 roku žalovaný naopak neshledal dostatečnou.
18. Dle závěru žalovaného tedy žalobce na území ČR neoprávněně pobýval nejméně v období od 30. 11. 2018 do 30. 9. 2019, a dále od 1. 1. 2020 do 16. 7. 2020. Soud se ztotožňuje se závěry správních orgánů, že rozhodnutí o správním vyhoštění není v případě žalobce jakkoli nepřiměřeným opatřením. Polehčující okolností je spolupráce žalobce se správními orgány a skutečnost, že se jednalo o první porušení právních předpisů. Pokud jde o přitěžující okolnosti, konstatoval správní orgán I. stupně, že šlo o úmyslné a vědomé jednání, žalovaný jako přitěžující okolnost vzal v úvahu fakt, že pokud by žalobce nebyl kontrolován, v protiprávním jednání by pokračoval. K tomu soud uvádí následující.
19. Z výpovědi žalobce vyplynulo, že zaměstnaneckou kartu si vyřizoval skrze agenta, který mu údajně nesdělil nic o tom, jaké jsou podmínky v případě, že by u svého zaměstnavatele následně dal výpověď. Ani žalobce sám se ohledně možnosti zaměstnanecké karty nikterak neinformoval, neboť dle svých tvrzení k tomu neměl důvod, když vycházel z informací od svého agenta. Dále sdělil, že když následně pracoval na různých brigádách, nesetkal se s žádnými problémy a rovněž jeho vycestování a opětovný příjezd do ČR proběhlo bez problémů.

20. Není vyloučeno, že si žalobce protiprávnost svého jednání neuvědomoval. Přesto neznalost právních předpisů ani nedostatečná orientace v nich nemůže být relevantní omluvou. Pokud chtěl žalobce na území ČR pobývat a vykonávat práci, bylo jeho povinností, aby se informoval o tom, jaká jsou jeho práva a povinnosti, a aby si dostatečně zjistil možnosti svého pobytového oprávnění. Pokud se žalobce rozhodl důvěřovat svému agentovi a spoléhat na něj, pak si musel být vědom, že informace od něj nemusí být správné a měl si dané zavčas ověřit. Na tom nemohou nic změnit ani tvrzení žalobce o tom, že údajně nezaznamenal žádné problémy při vycestování a návratu, a ani žádnému z budoucích zaměstnavatelů nebylo nic divného na tom, že nemá pracovní povolení. Jelikož žalobce pracoval bez smlouvy, tedy nelegálně, lze mít naopak za to, že zaměstnavatel naopak věděl o absenci oprávnění žalobce pracovat. Jelikož se žalobce na území ČR zdržuje již od roku 2014, soud nepovažuje tvrzení o neznalosti režimu zaměstnanecké karty za pravdivé. Obdobnou optikou mohl žalobce tvrdit, že nevěděl, že k výkonu zaměstnání musí mít písemnou smlouvu. Přesto by takové tvrzení bylo bez právní relevance a opět nevěrohodné, neboť i v zemi původu žalobce existuje struktura státu, která ke své existenci vyžaduje daňové příjmy a s tím spojené kontrolní mechanismy, mezi které patří i „evidence“ zaměstnanců. Tvrzení žalobce ve smyslu naivity soud považuje za účelové, čemuž odpovídá i neohlášení skončení pracovního poměru, na základě kterého mu byla udělena zaměstnanecká karta.
21. Institut správního vyhoštění není sankcí, nelze ho tudíž chápat jako trest žalobce, který by měl sloužit k jeho nápravě. Jedná se pouze o správní opatření, kterým stát toliko vyjadřuje svůj zájem na tom, aby se dotčený cizinec na území státu nezdržoval (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004 – 54). Z tohoto důvodu je vnitřní subjektivní postoj žalobce k uskutečněnému protiprávnímu jednání vzniklý po k tomuto jednání z hlediska ukládaného opatření irelevantní.
22. Maximální možná délka správního vyhoštění, které mohlo být správními orgány uloženo, činila v daném případě 5 let. Délka správního vyhoštění vyměřená správním orgánem I. stupně v délce 3 roky byla žalovaným zkrácena o 6 měsíců na 30 měsíců, přičemž tuto dobu lze považovat za adekvátní, neboť dostatečně reflektuje délku neoprávněného pobytu v řádu měsíců, závažnost daného protiprávního jednání a též uvedené polehčující okolnosti (spolupráce žalobce, první porušení právních předpisů). Doba neoprávněnou pobytu tak zakládá přiměřenost přijatého opatření. K tomu soud dodává, že další přetěžující okolností, ke které měl žalovaný přihlídnout a případně uložit delší dobu zákazu pobytu, byl výkon nelegální práce. Zároveň soud, bez vlivu na rozhodnutí o podané žalobě, konstatuje, že úvaha žalovaného o tom, že žalobce dvakrát vycestoval a tudíž se po tuto dobu nezdržoval v ČR, nemá oporu v obsahu správního spisu. Pouhé tvrzení cizince o vycestování neprokazuje tvrzenou skutečnost, zejména pokud ji lze ověřit dotazem na příslušné správní orgány nebo cestovním dokladem žalobce. Z lustrace ve správním spise lze však dovodit, že zaměstnanecká karta byla žalobci zneplatněna až v roce 2020, proto nebylo vyloučeno, že žalobce vycestoval a přicestoval. Lze uzavřít, že postup žalovaného byl vůči žalobci v tomto ohledu vstřícný, zřejmě v zájmu rychlosti řízení, jestliže v tomto směru správní orgán I. st. nezaměřil svou činnost.
23. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žalobních námitek důvodné, a proto žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 25. listopadu 2020

Mgr. Kamil Tojner v. r.

soudce